Ч. 140 (11.393). Львів, понеділок 25. червня 1928. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Розмах православя.

Львів, 24. червня 1928.

В останньому часі обсервуємо дивне явище: поширення православної пропаганди в Галичині та її непересічні успіхи. Кількість православних парохій на початку червня виносила кругло 40. Крім трьох міських правосл. парохій у Львові, Перемишлі й Коломиї, призначених головним чином для війська й російських та українських правосл. еміґрантів, маємо ще 37 парохій сільських, здебільшого вздовж Підкарпаття і в горах, у першу чергу на Лемківщині. І так: в коростенськоку повіті кількість правосл. парохій виносить 11 (Тилява, Терстяна, Мшана, Смеречне, Вільшня, Вільховець, Ропянка, Гирова, Поляни, Тихоня і Жидівське), в Ясельському повіті — 10 (Свіржава Руська, Святкова Велика, Святкова Мала, Дошниця, Гольбива, Явіря, Скальник, Бжодова, Кремпна і Котань), в горлицькому повіті — 12 (Бортне, Пригонина, Воловець, Незнаєва, Чорне, Довге, Липна, Радоцина, Бонипя, Ясінка, Крива і Шквірпна), в грибівському повіті — 2 (Королева Руська і Богуша) та в сокальському повіті — 2 (Корчин і Розджалів). Недавно православна Консисторія у Варшаві зголосила у польських адмін. чинників (у станиславівському воєвідстві і в міністерстві освіти) відкриття ще трьох нових правосл. парохій, а саме в Турці н. Стриєм (в місті), в Бутлі (турчанського повіту) і в Берлогах (калуського повіту). Згоди на відкриття цих трьох парохій правосл. Консисторія ще не одержала, але духовних уже вислала на місця. Отже фактично ті парохії вже істнують.

Таким чином під теперішню пору маємо в Галичині 43 правосл. парохії проти одної, що істнувала перед війною (у Львові). З того на Лемківщину припадає 35 парохій, на Бойківщину — 3 (Турка й Калуш), на галицьку Волинь — 2 (Сокальщина) і на міські осередки — 3. По дієцезіям правосл. парохії розпадаються так: перемиська дієцезія — 40, львівська — 2 і станиславівська — 1. Як бачимо, рекорд в поширенні православя здобула перемиська дієцезія, опісля йде львівська, а на кінці станиславівська. По суті найменше зачіплена православним рухом є львівська, найбільша простором архідієцезія, бо з двох правосл. парохій одна є давня (львівська), а друга ще формально не системізована (в Берлогах). Слабість відступництва від греко-католицизму в станиславівській дієцезії є тільки позірна, бо там щоправді слабкий є правосл. рух, але зате дуже сильний — сектантсько-протестантський.

Як бачимо, наступ на греко-католицизм, на українську унію відбувається в двох дієцезіях, що підпали під вплив „реформістичного запалництва", а єдино непохитним заборолом української унії є львівська архідієцезія, вірна старим національно-церковним традиціям.

На тему розмаху православя менш більше так висловився митрополит о. А. Шептицький:

Перед війною проблема православя була голосна як проблема москвофільства. Після війни москвофільсько-православний рух притих, а тепер знову виплив з великим розмахом. Тривога з приводу цілого масового переходу цілих громад на православя є безосновна. Правда, тут маємо до діла з рухом, якого не можна легковажити, але він має чисто льокальний характер.

„Факт, що саме на Лемківщині проявляється той процес, то він має своє уосновування в традиційному москвофільстві лемків, а опісля у звязках, що істнують між населенням тих сторін й американською еміґрацією, яку за океаном частинно обхопило православя. Висловлювана деким думка, немов то перехід уніятів на православя мав би бути протестом населення проти „західного курсу" уніятської церкви, є безосновна. „Курсом на захід", який істнує вже від хвилі берестейської унії можна назвати тісний звязок з католицизмом, при чому окремішність обряду не затирається. Та не дасться заперечити, що діяльність уніятської церкви в Польщі є під деякими оглядами звязана".

Митрополит о. Шептицький, як найвищий представник греко-католицької церкви, старається злагіднити вістря православної небезпеки — тимбільше, що вона гостро виступає на терені сусідньої дієцезії, яка має свого власного керманича з повною юрисдикцією. В сказаному вище є богато недоговорень, хоч і підкреслено обставину, що греко-католицька церква під Польщею має звязані руки.

Обстоюємо погляд, що справа віри, справа релігійних поглядів і релігійної приналежности є приватною справою громадян — очевидно — так довго, як довго вона не виявляє шкідливих для національної справи політичних чи культурних тенденцій. Православя, до того ж польське „автокефальне" православя, яке з одного боку є інструментом старо-російської реакції й національної прострації, а з другого ще одним з акомуляторів польських розкладових впливів, є для нас шкідливе, є одною з гальм на шляху нашої еманципації. Православя змагає до створення віроісповідної шахівниці на нашій національній території і погрожує нам відродженням та поширенням москвофільства. В православю перехрещуються впливи старої Росії і нової Польщі, конденсуються під прапором польського „автокефалізму" та зі здвоєною силою розкладовости вдаряють в наш національний орґанізм.

Якіж причини й обставини підсилили розмах польського православя?

Є вони внутрішнього й зовнішнього характеру, залежні від нас самих і від чинників нам ворожих. Реформістично-дезорґанізаційні спроби й тенденції в греко-католицькій церкві, як: „усамостійнення" станиславівської й перемиської дієцезії через признання повноти юрисдикції їх ординаріям, фактичне зірвання звязку з митрополичим центром, розбіжність в поодиноких ділянках адміністративного життя церкви, сліпе наслідування на нашому ґрунті звичаїв західної церкви й її ступневе відчужування від мас, насильне, непідготоване і під теперішній момент невідповідне заводження целібату, вриваючи тісного звязку з громадянством, тиха, але завзята боротьба між „западниками" і „восточниками" серед духовенства, — все те ослаблює греко-кат. церкву, паралізує її, відбирає її витальні сили і створює податливий терен для всяких експериментів. До внутрішніх причин, які підсилюють розмах польського православя, належить москвофільство якого основою і заборолом під теперішню пору є саме православя, його єрархія і ті російські та українсько-ренеґатські (москвофільські) чинники, що гуртуються біля нього. І тут ми бачимо дивне явище, незрозуміле нігде в світі. Напр. орґан, субвенціонований теперішньою комісарською управою „Нар. Дому", в легкій формі пропаґує православя, а ту управу підтримують, як „голос народа", деякі гр.-кат. священики - москвофіли. На пресовий фонд хуліґансько-москвофільської „Землі і Волі" чи „Русского Голоса", що теж пропаґують православя, складають датки гр.-кат. священики-москвофіли. А церковна влада відноситься до цього наскрізь пасивно, безучасно и прибачливо. І маємо таке диво, що деякі гр.-кат. священики реґенерують москвофільський рух, а москвофільство стає чинником насаджування польського православя.

Очевидно, на ці православні герці прихильним оком споглядають польські чинники. В своїй „толеранції" вони спішно годяться на основування нових правосл. парохій в Галичині, але не було ще ні одного випадку, щоби польська влада згодилася — вже не на основування, але хочби на усамостійнення навіть одної з дочерних гр.-кат. церков, які мають всі дані (церкву, парох. будинки, поле) на перетворення в самостійні парохії. Православя є протеґоване. І зовсім природно, бо воно є чинником розкладу, дезорієнтації, відвернення уваги громадянства від настирливих культурних, економічних і політичних проблем, а заабсорбуванням його релігійно-віроісповідною боротьбою.

З першого погляду видається навіть дивним і незрозумілим, як такий рух, будь-що-будь зледеґенерованого чинника, може проявляти офензивні аспірації. Зовсім природно, що без підтримки влади він не міг би вийти зі стану прогресивного паралiжу. Польське католицтво натискає на православя трьома шляхами: через переміну правосл. церков на костьоли, щоби створити безвихідне положення, з якого єдиним виходом в дальшому процесі є польонізаційне окатоличення; через польську унію, яка в руках польсько-латинських ординаріятів є переходовим засобом до польонізації і через адміністративно-орґанізаційну підчиненість правосл. церкви — після довершеної „автокефалії" — польським політичним чинникам. Православна єрархія, по своєму світогляді звязана з царською Росією, а мало або й зовсім незвязана з народом, маючи на увазі свої чисто життєві а радше прожиткові інтереси, стала орудям польської політики. Натискаючи на православя і витискаючи його з правосл. територій (на Холмщині, Підляшші і Поліссі), польська влада дає йому карт бланш в Галичині, щоби тут підірвати єдність української віроісповідної території. Таким чином з одного боку потурання правосл. наїздам є проявом польської толеранції, а з другого творенням віроісповідної шахівниці, підсичуванням релігійної боротьби і повільним доманням того моноліту, яким є гр.-кат. церква, що в процесі довгих десятиліть стала національною церковною орґанізацією цеї вітки українського народу.

Коли це все матимемо на увазі то

не можемо трактувати розмах православя як явище льокальне, як щось маловартне. Ні, православя польсько-москвофільського покрою криє в собі багато небезпек для нашого національного орґанізму, для його здоровля, сили й відпорности під кожним оглядом, не лише релігійно-моральним, але й національно-культурним та політичним. Тому крайня пора вийти зі стану пасивности у відношенні до цього руху. Очевидно, до боротьби з бацилями розкладу в першу чергу покликана єрархія й духовенство гр.-кат. церкви. Але ясно, що та боротьба тільки тоді доведе до бажаних успіхів, коли серед гр.-кат. духовенства й головно його єрархії пануватиме єдність поглядів і суцільність акції відносно всіх проявів національно-церковного життя та коли буде в бік традиції і самостійництва гр.-кат. церкви повернена вся енерґія реформаторів.

Нездарність.

Більшовицька „господарність" і „ревізія ревізій".

Ревізії всякого роду трестів, заводів і ріжних підприємств на Вел. Україні дали незвичайно цікавий матеріял для характеристики більшовицької „господарности". В попередніх статтях ми вже зазначили найважніші хиби цеї „господарности" ріжного покрою українських трестів, особливо в справі закордонних машин і варстатів. Та це ще далеко не все. Тут наведемо ще кілька прикладів цеї „господарности".

Напр. в числі 129 харківських „Вістей" у статті „Як уникнути в державній промисловости втрати двісять мілійонів карбованців на рік?" знаходимо результати обсліду одної копальні. На цій копальні, яка має 2.000 робітників, виплату заробітку переведено не в суботу, а в інших днях тижня, від чого продуктивність упала на 5,5 пудів на робітника на день. Через це підприємство мало на рік 13 тисяч карб. страти. Беручи під увагу, що такого роду явище, як твердять автори статті, дуже часто трапляється по всіх заводах, вони вираховують, що в самій великій промисловости Радянського Союзу тратиться через такі несвоєчасні виплати заробітної плати робітникам річно понад 20 мілійонів карб.

На заводі ім. Дзержинського на саме виправлення при касі заводу посідок на робочі години робітникам витрачується на місяць загурно від 2—3 тисяч годин людської праці. В день видачі заробітної плати виробництво теж губить не менше як 10 тисяч годин. Коли перевести цю кількість годин на гроші й обчислити все те за рік, ми матимемо величезні суми страт, які пояснюються лише одним: поганою орґанізацією.

На харківському заводі „Серп і молот" діються ще дивніші речі. Є там таки паровоз. За 1926-7 рік за ремонт цього паровозу заплачено 7000 карб. За аренду другого паровозу підчас ремонту першого заплачено 7.200 карб. З жовтня 1927 р. до квітня 1928 р. заплачено за аренду [illegible] карб. За простої заліщених вагонів заплачено за цей час 11.000 карб. Коли все те підсумувати, то виходить, що утримання таких ...

на-паровозу коштує завод за 1 і пів року коло 38.000 карб., в той час, як новий паровіз коштує 30.000 карб., себто на 8.000 карб. дешевше. Не можна сказати, щоб управа заводу нічого не робила в цій справі. Вона всі півтора року просила трест забрати цей паровіз, але й досі не допросилася.

В числі 131 „Комуніста" подаються дуже докладні дані про діяльність кількох великих організацій. Це є дані ревізії, переведеної на початку травня ц. р. наркоматом робітничо-селянської інспекції. Як відомо, свого часу уряд України видав до всіх великих підприємств директиви скоротити адміністративно-господарські видатки на 20 проц. Що з того вийшло, показують нам дані ревізії. На харківському паровозному заводі фактичні видатки першого півріча ц. р. перебільшили кошторис на 32 проц. А адміністративно-господарські видатки не лише не зменшено на 20 проц., а навпаки — збільшено їх на 11 проц. Видатки на ріжного роду подорожі за перше півріча перевищено супроти кошторису на 312 проц.! На ливовому заводі ім. Петровського адміністрація так порядкувала заводом, що він недовиконав виробничу програму на 11 проц. Зате адміністративні видатки за перший піврік виносять цілих 62 проц. річного асигнування. На подорожі вже витрачено за півріч всі 100 проц., на відновлення реманенту 221 проц., а на біжучий ремонт 93 річних асигнувань. Варто зазначити, що ні управа заводу, ні Укртекстиль, ні фабричний комітет зовсім не цікавилися справою скорочення адміністраційних видатків. Те саме ділося у величезній торговельній організації України Рибакспілці і всеукраїнській кооперативно-промисловій кредитовій спілці.

В Київі Державне Пароплавство мало 1300 пудів деревного вугля. Воно продало його з торгів по 30 копійок за пуд одному спекулянтові. Той спекулянт відразу продав цей вуголь по 80 копійок за пуд київському заводові ім. Томського. Цей завод належить нікому іншому, як Держпароплавству. Чому Держпароплавство не могло просто передати цей вуголь заводові, а мусіло користуватися посередництвом спекулянта? Та найцікавіше те, що коли київська робітничо-селянська інспекція запитала інспектуру Держпароплавства про цю історію, то інспектура нахабно відповіла, що „треба прийти до висновку, що торги комерційний відділ провів, додержавши всіх формальностей; коли завод купив вугля від приватника, то це в ніякім разі не можна поставити на карб Держпароплавства, як нерозпорядливість".

Більшовицька партія видала дуже сувору директиву про упрощення звітности ріжних підприємств. Це трохи помогло, бо тепер уже не буває таких дивоглядів, як давніше, коли напр. Укрліс дав урядові звіт, писаний на машині, який важив 50 пудів. Одначе ще й досі управи ріжних союзів, між ними особливо кооперативи, страшно люблять розсилати до місцевих організацій величезні анкети. Рекорд тут безперечно побила управа Одеського Молочарського Союзу, яка вислала анкету, що містить у собі 4.692 запити. Вона вимагає дати відомість на цю анкету протягом двох тижнів, при чому зазначує, що неподавання відомостей вона буде розглядати як саботаж і вживе ще й репресивних заходів, а саме звільнить рахівника, спинить кредит, затримає виплату грошей за продукцію і т. д.

Народній комісаріят обслідував також дуже цікаву справу, яка можлива лише у більшовиків, а саме справу про обслідування, які робляться по трестах і підприємствах. Наслідки цеї „ревізії ревізій" виявили, що „величезна кількість ріжних обслідувань не дає ніякої користи, а тільки завантажує підприємство, відриває робітників від основної роботи і заваджає пляновій роботі". Дуже часто обслідування роблять паралельно ріжні організації. Нераз буває, що рівночасно крім робітничо-селянської інспекції обслідування веде Всеукраїнська Рада Народнього Господарства, Наркомфін, Наркомпраці, Наркомздоровля, Наркомосвіти, ріжні банки, ріжні союзи і т. д. Напр. славетний зі свого марнотравства харківський паровозний завод протягом лише одного півроку обслідувало не менше як десять ріжних організацій, які зробили 23 обслідування. Завод „Серп і молот" у Харкові самі протсоюзи обслідували тричі, РСІ двічі, Фінооргани двічі. Завод ім. Дзержинського за 11 місяців обслідувало 28 ріжних комісій. Наслідком цеї „ревізії ревізій" Наркомат робітничо-селянської інспекції тепер „розробляє заходи", щоби впорядкувати питання з обслідуваннями, скоротити їх кількість і підвищити якість.

Далі здається нема куди йти. Більшовицька система цілковито заплуталася сама в собі. Треба сумніватися, чи поможуть їй що навіть такі героїчні заходи, як „ревізії ревізій".

„Пресса-Кельн".

Замітки й доповненнь.

Кельн, 21. червня 1928.

Статтю про Міжнародню Виставу Преси в Кельні („Діло" ч. 129—131) доповнюю ще такими фактами:

Дня 12. червня відчинено чехословацький павільон, в якому українська преса займає теж певне місце. Одна із стінних вітрин носить наголовок „Карпаторуссланд" і в ній ми находимо, крім чеських, мадярських і москвофільських ґазет, також закарпатсько-українські часописи. Серед них впадає в очі „Свобода" та фонетикою писані „Вперід" (соц.-дем.) і „Карпатська Правда" (комуніст.), а також літературний журнал „Наша Земля". Із дуже добрих, здається — найкраще виконаних, чехословацьких статистичних зіставлень видко, що преса закарпатських українців хоч помалу, але всетаки розвивається та росте. І так в 1918 р. було на цілому Закарпатті лише 6 часописів, в 1928 р. є їх 70. З того „русини", які становлять (офіціяльно) 62.12 проц. населення, мали в 1918 р. 1 часопис, а тепер мають 29. Мадяри ще й тепер стоять найвище, бо мають із своїми 17 проц. населення, аж 31 часописів (у 1918 р. — 5); на всіх інших припадає 10 часописів. Це і є майже поголовно словацькі та чеські „кольонізаційні" органи. Преса й література українських еміґрантів у Чехословаччині не заступлена на виставі зовсім — і це зрозуміле; одначе й тут можна пізнати певну тенденцію, бо напр. еміґраційна московська „Воля Россіи" фіґурує серед виставлених обектів. Наконець замічу, що в історичному відділі чехословацької експозиції находимо один також для нас цікавий документ, а саме фотографію учасників слов'янського зїзду в Москві в 1867 р. Серед президії находимо там теж Якова Головацького як представника „русскихъ изъ Галиціи".

В описаному вже культурно-історичному відділі виставлено один цікавий для наших істориків документ: серед зразків старої рукописної преси находимо 4-сторінковий гамбурський часопис — реляцію з дня 24. березня 1666 р., а предметом цеї реляції є опис політичних обставин на Україні. На першій сторінці широко змальовано опустошення південно-східних українських земель, повстання Брюховецького і заняття Київа Шереметевим. Документ визичений із віденського „Гавс-Гоф- унд Штаатсархів-у".

У відділі книжної графіки находимо теж праці українських мистців. У першу чергу кидається в очі більша скількість праць Василя Касіяна, а дальше роботи Софії Налепинської-Бойчук (Київ), Івана Падалки (Харків) і ін.

М. М.

Свято Шевченка в Болгарії.

Софія, червень 1928.

В суботу 12. травня ц. р. українська кольонія в Софії мала нагоду з ініціятиви Українського Культурного Обєднання в Болгарії і при участи болгарських та македонських культурно-освітніх організацій — святкувати роковини Т. Шевченка. Дуже маленька кількістю українська громада в Софії мусіла вжити надзвичайних зусиль, щоб відзначити свято від буднів і вшанувати достойно память великого поета.

Майже вся наша кольонія складається з робітного люду, котрому тяжко було не тільки підготовити обстанову свята, але й просто вібратись... З тим більшим вдоволенням можна зазначити, що свято вийшло дуже вдатно і задоволило з усіх боків якнайкраще всіх, в кого живе ще почуття й потреба духовного хліба.

Свято зачалось „Заповітом" Шевченка, виконаним українським хором (35 осіб), вбраним в гарні українські одяги. Один з перебуваючих в Софії українців-фільольоґів у коротенькому викладі (в болгарській мові) зупинив увагу присутніх на деяких специфічних причинах і умовах впливу Шевченка на болгарську нову літературу. Після того почався концерт чарівними співами хору в перемішку з українськими піснями, виконаними відомою оперною артисткою п. Лідією В. Дуке, музичними продукціями на скрипці п. Еміліяна Попова та декламаціями віршів Т. Шевченка. Невимовно гарно і з сердечним почуттям деклямувала вірші в українській мові п. Софія Орлова, вбрана в чудовий український одяг. Гарно деклямувала в болгарській мові також п. Невена Попова.

Концерт сильно захопив своїм мистецтвом усю публику. Більшість репертуару хору складалася з творів Шевченка. Дуже вдатно були виконані й українські народні пісні. Пані Л. Дуке, теж убрана в гарному українському одязі, проспівала: „Минули літа молодії" (муз. О. Нижанковського до слів Шевченка) і декілька народніх українських пісень та арію Оксани („Цвіла яблонька") з опери „Черевички" — муз. П. Чайковського, викликавши на хвилину враження України й української обстанови на не-українській землі... Велике враження викликала п. Дуке македонською піснею „Кинися моме" — муз. П. Ганкова. Сам автор, дириґент болгарської нар. опери, їй акомпаніював. І хор і декламацію, і соля п. Дуке приймала живими оплесками українська і болгарсько-македонська публика, що ніяк не хотіла відпустити артистів і довго викликала їх для повторювання.

Сцена була теж чудово вбрана як українська кімната, а на сцені стояв декоративно утворений памятник Шевченкові з його портретом. Серед присутніх було багато одягнених в гарні українські, болгарські та македонські одяги.

Цей вечір виявив не тільки ще й досі велику силу впливу Шевченка на людське почуття, але також і велике тяготіння нещасних до нещасних, поневолених до поневолених, загалом усіх, що мріють про волю і щастя своєї Батьківщини.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 23. червня 1928.)

НАРАДА У ПРЕЗИДЕНТА.

(ік) Вчора вечером на замку відбулася двогодинна конференція президента Мосціцького з марш. Пілсудським. З цею розмовою, як також із нинішньою розмовою з п. Бартелем, вяжуться поголоски про найближчі важливі посунення уряду.

ПІСЛЯ КОНФЕРЕНЦІЇ МАЛОЇ АНТАНТИ

(ік) ПАТ подає з Букарешту: Три міністри закордонних справ держав Малої Антанти вислали спільний комунікат про вислід їхньої конференції. Комунікат пригадує послуги Малої Антанти для мира в минулому й її мирові завдання на будуче. Зокрема в цьому напрямку згадує про приязні відносини з Францією, Англією, Польщею та Італією, Німеччиною й Австрією. В комунікаті нічого не кажеться про ревізіоністичні заходи деяких держав, головно Мадярщини. Всетаки між рядками видно, що всякі спроби в цьому напрямку держави Малої Антанти вважали би для себе казусом беллі.

ПІСЛЯ СТРІЛІВ У БІЛГОРОДІ.

(ік) Вістки з Відня говорять про дальші демонстрації у Хорватії. М. і. жалібне засідання відбула міська рада Загребу. Принято резолюцію, яка моральним винуватцем злочину Радіча робить усіх тих, що від початку істнування Югославії вели політику геґемонії терору. Виразно кажеться, що цю тактику Білгороду примінювано систематично від 1918 р. відносно хорватського народу. Телеграму з висловом жалю, яку міська рада Білгороду надіслала міській раді Загребу, ця остання одногосно рішила не приняти до відома і відіслала телеграму назад. (Так ось виходить, що наші передбачування про можливість наслідків білгородських стрілів уповні здійснюються. Як реакція на протихорватський терор скріплюєся лише хорватський національний сепаратизм. Усі вістки про участь комуністів у хорватських демонстраціях треба брати з великим застереженням з уваги на приняту вже в світі тактику урядів підтасовувати всі неприємні собі події під акцію комуністів.)

НОВА НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ ГЕН. НОБІЛЕ Й АМУНДСЕНА.

(ік) Всі дальші лети, щоби врятувати ген. Нобіле покищо не довели до успіху. Воздухоплави не можуть найти місця догідного для вичалення. Щодо Амундсена і його французького товариша то не видибано ніяких слідів. Тимчасом заповідають наближення великої хвилі бурей, які небавом досягнуть побережа Шпіцберґену. Тоді розбиткам може прийти край.

ДОВКОЛА НІМЕЦЬКОЇ КРІЗИ.

(ік) Німецька кабінетна кріза ще остаточно не поладнана. Виринула нова комбінація позапарляментарного кабінету.

ВИМІНА ПОЛЬСЬКО-ЛИТОВСЬКИХ ВЯЗНІВ.

(ік) Міжнародній Черв. Хрест звернувся до польського та литовського урядів у справі виміни політичних вязнів поміж Польщею і Литвою

ВОЮЮЧИЙ КОМУНІЗМ НА РАД. УКРАЇНІ.

(ік) Під таким титулом подає протибільшовицька агенція Руссарес вістку: Уряд радянської України проголосив декрет у справі хліборобського податку на рік 1928-29. Декрет передбачує складання комісій „сільської бідноти". Комісії ті мають співпрацювати з властями при переведенні цілого податкового тягару на т. зв. кулаків. Сільські комуністи мають бути цілком звільнені від земельного податку. Цей декрет уважають поворотом більшевицької політики до принципу господарського воюючого комунізму

БАНДИТИЗМ У ХАРКОВІ.

(ік) Та сама агенція Руссарес подає з Москви вістку про зріст вуличного бандитизму у Харкові до того ступня, що проблематично повстає небезпека громадян навіть у білий день

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·89·00—8·89·50, чеська ... канадійський долар 8·83·50—8·85·50, австрійський шілінг ... корона 0·26·25—0·26·50, ... 1·25·00—1·25·50, румунська лея 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·00—1·72·00, фунт штерлінгів 43·40·00—43·50·00, радянський червінець 28·50—30·00.

Золото: 20 корон 36·50·00—36·80·00, 20 франків 34·50·00—34·80·00, 20 німецьких марок 42·50·00—42·80·00, 10 російських рублів 47·00·00—47·40·00.

Срібло: Австрійська корона 0·67·00—0·68·00, 5 австрійських корон 3·40·00—3·46·00, австрійський фльорен 1·70·00—1·76·00, російський рубель 2·70·00—2·76·00, копійки за рубель 1·35·00—1·38·00.

Збіжа.

Пшениця двірська 58·00—60·00, пшениця селянська 56·25—57·25, жито галицьке 50·50—51·50, ячмінь галицький броварний 45·25—46·25, ячмінь на мливо 41·00.

В справі вписів до львівських шкіл і захоронок.

КОМУНІКАТ.

Вписи до всенародніх шкіл і захоронок „Рідної Школи" у Львові перед феріями вже відбуваються і тревати́муть до 5. липня 1928 р. передполуднем і пополудні в канцеляріях управ дотичних шкіл. Адреси наших всенародніх шкіл і захоронок у Львові і його передмістях ось такі:

I. ВСЕНАРОДНІ ШКОЛИ.

Для Середмістя і Стрийської дільниці:

8-клясова дівоча ім. Шевченка — вул. Мохнацького ч. 12.

4-клясова хлопяча ім. Шевченка — вул. Мохнацького ч. 12.

Для Городецької дільниці:

7-клясова дівоча ім. Грінченка — площа св. Юра ч. 5.

7-клясова хлопяча ім. Грінченка — вул. Городецька ч. 95.

Для Жовківської дільниці:

Всенародня мішана ім. короля Данила — вул. Жовківська ч. 62.

Для Личаківської дільниці:

Всенародня мішана ім. князя Льва — вул. Крупярська ч. 15.

Левандівка:

Всенародня мішана школа — вул. Варшавська ч. 8.

Клепарів:

Всенародня мішана школа — в „Народнім Домі" (біля церкви).

II. ЗАХОРОНКИ.

1) Для **Середмістя** — при вул. Руській ч. 3.

2) Для **Городецької** дільниці — пл. св. Юра ч. 5 і вул. Городецька ч. 95.

3) Для **Жовківської** дільниці — вул. Жовківська ч. 62.

4) Для **Личаківської** дільниці — вул. Личаківська ч. 84.

5) Для **Стрийської** дільниці — вул. св. Софії ч. 25.

6) **Левандівка** — вул. Варшавська ч. 8.

7) **Клепарів** — у „Народнім Домі" біля церкви.

8) **Замарстинів** — вул. Львівська ч. 56.

9) **Знесіння** — в „Народнім Домі".

10) **Пасіки Галицькі і Личаківські** — ч. дому 49.

При цій нагоді вважаємо вказаним подати до прилюдного відома отсих декілька уваг:

Дитина, що ходить до приватної школи Товариства „Рідна Школа", виконує тим самим шкільний примус і не є обовязана ходити до державної школи.

Наука в наших школах відбувається по плянам державних шкіл. Окрім того в наших школах звертається особлившу увагу на доцільне національне виховання, оперте на українській історії, географії і літературі, на фізичне виховання та на практичний бік — відповідно до сучасних життєвих вимог і потреб української нації (шкільні кооперативи, шкільні щадничі каси і рідноріднї варстати та робітні). Ученики (ці) наших всенародніх шкіл, що хотять продовжувати науку в середніх школах, здають вступні іспити без окремої підготовки.

Шкільні оплати платять тільки ті батьки чи опікуни, що можуть їх платити. Хто не може, тому зменшується ті оплати, а безробітних і незаможних зовсім звільняються від шкільних оплат. Не було ні одного випадку, щоб через недостачу шкільної оплати українська дитина не могла користати із заведень „Рідної Школи"! Навпаки — „Рідна Школа" йде найбільше назустріч незаможній дітворі. Вона дбає про убрання, про обув, про шкільні книжки та інші шкільні потреби для найбільш потребуючої молоді, а навіть займається її доживлюванням і лікуванням. Словом: „Рідна Школа" старається створити такі прагожі обставини, які уможливлюють кожній українській дитині користати з її шкіл, курсів і заведень.

Українські Батьки! Матері! Опікуни! Сповніть свій обовязок! Подписуйте свої діти до рідних шкіл і захоронок! Освідомте Ваших сусідів і знайомих та подбайте, щоби й вони зробили те саме! Ділами докажім вроожливим цієї правди, що „в рідній школі — наша будучність"!

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ".

Ілля Кокорудз вр. голова. Теодор Мартинець вр. секретар.

Всі українські діти до української школи! — Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 23. червня 1928.)

ПУСТКА В СОЙМІ.

(ік) Нині царить у соймі вже повна пустка. Виїхав марш. сенату Шиманський з більшістю сенаторів, а в канцелярії маршалка сойму покінчують технічну роботу. Таксамо секретаріяти поодиноких клюбів займаються лише викінченням залеглостей, після чого й вони розїдуться на ферії.

ЗАСІДАННЯ 1-КИ.

(ік) Лише одинокий клюб 1-ки зійшовся нині на наради. Доклад про політичне положення виголосив голова клюбу полковник Славек, зазначуючи потребу приготовити себе до направи державного устрою. В якому напрямку має йти це приготування невідомо, бодай у комунікаті для преси цього не сказано. Говорено теж на нарадах про організацію т. зв. реґіональних клюбів послів і сенаторів 1-ки по цілій території Польщі. Їх завданням було би „затіснити співпрацю з патріотичними чинниками у громадянстві". Це завдання внутрішньої роботи клюбу 1-ки є також дуже таємниче, якщо люди не привикли би вже, що поза тими всіми таємницями — взагалі нічого не криється.

НЕДУГА ВІЦЕПРЕМІЄРА БАРТЕЛЯ.

(ік) Віцепремієр Бартель тяжко занедужав. Нині відвідав його президент Мосціцький.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі Івана Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10, і. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

По широкому світі.

Англійський парлямент має нового предсідника („спікера") Фіцрой.

Португальський уряд шукає за монархістами, які мали вернутись потайки до краю, дарма, що їх заслали в африканські кольонії.

Утворення німецького уряду на основі порозуміння між партіями розбились об опозицію „народньої" партії.

На Мадярщині зросло сильно в останніх тижнях безробіття; люди з провінції юрбою приходять до Будапешту шукати праці.

Процес Белі Куна, призначений на 26-го ц. м., покищо відкладений.

На віденськім залізничім дворці поліція задержала вантаж із зброєю, що їхав до Інсбрука. Підозрівають, що він їхав для фашистів або комуністів у Тиролю.

Державний банк СРСР. випустив паперові гроші вартости 2 червінців, задля недостачі дрібних.

У Хорватії найшовся претендент до хорватського престолу князь Контровавіч, син бувш. офіцера на російськім дворі.

Єгипетський міністр фінансів подав свою димісію; сподіваються кризи всього кабінету.

НОВИНКИ

— В РОКОВИНИ СМЕРТИ ЯРОСЛАВА ВЕСОЛОВСЬКОГО. В 11-літні роковини смерти Ярослава Весоловського, б. редактора „Діла", відправиться у второк 26 ц. м. Поминальне Богослуження в Успенській церкві. Початок 7 год. рано. До участи запрошується всіх другів і приятелів Покійного.

— **„Богоугодники".** Пишуть нам: Уже другий рік ходять по наших селах і місцевих парохіянах із села Цьзяже (Тарпичка), пов. Мостиська, збирають на місцевий костел. Ці побожні люди, щоби краще прислужитись Богові, скрізь по наших хатах брешуть, що збирають на церкву. Перед [illegible] отсюк[illegible] ми остерігаємо наше громадянство.

— **Іспит зрілости в прив. українській гімназії Р. Ш. в Яворові з правом прилюдности відбувся в днях 12—14. червня під проводом візит. Пайонка.** Іспит зложили: Варагура Вол., Вархоляк Ст., Ковальчук Вол., Котис Мир., Малиневська Стеф., Романець Сем., Савчин Петро, Сенета Мир., Ференц Сид., Штахель М. Трьох репробовано при устному, пятьох при письменному іспиті.

— **Львівські обходисвіти.** Двох львівських гімназистів, Іван Погорецький і Йосиф Коник, розпрощавшись із гімназією, звідки їх викинули, пішли в світ пішки. Погорецький обійшов раз Чехословаччину, Мадярщину, Югославію, Австрію та Швайцарію без гроша в кишені. Другий раз у товаристві Коника зійшов аж до Риму та там підчас купелі в Тибрі потонув.

— **Гарний майор.** Перед львівським судом ставав майор польського війська, якого прізвище зазначує преса тільки буквами Ф. Б., обвинувачений у злочині насильства над неліткими дівчатами в Стрию. Покищо він засуджений на 8-тижневу вязницю за „зневаження"; обвинувачений і прокуратор відкликаються до вищої інстанції.

— **Пожежі.** На вул. Шептицьких 26 загорілась фабрика чеколяди Бранштетера і горіла майже 12 годин; вогонь спричинений необережністю; частина фабрики врятована. — На стації в Медиці згорів службовий вагон разом з якимись урядовими паперами. — У с. Волосате (пов. Лісько) згоріла хата та стайня селянина Ілька Русина; її підпалили з помсти в ночі, Федір Русин і Станьків, яких арештували. — Біля Саратова горить ціле місто Вольськ.

— **Рекорди.** У Сосновці арештували інспектора Скшешинського, представника скарбової палати в Кельцах, що переводив контролю горалень і тютюнових фабрик, але тільки „за хабарі". — Рекорд двигання тягарів установив франц. атлет Рігульо, що одною рукою підносить 110 кільо. — За один день 17-го ц. м. виїхало з Ню Йорку до Европи 9.500 туристів.

— **Ріжні вістки.** Від 25-го до 29-го червня радитиме в Варшаві міжнародній конгрес мира; сподіваються 800 делегатів.— Берлінська статистика каже, що в СРСР є тепер 1,250.000 німців. — Для робітників московських фабрик і робітень видали офіціяльні підручники навчання чужинних мов: німецької, англійської та французької. — Із Америки вернулась нагороджена 2-ою нагородою в Ґальвестон паризька красуня Раймонда Аллен, що привезла 1000 дол. нагороди. — У Шікаго будують „Дім Праці" на 45 поверхів; вісім поверхів займуть ріжні союзні організації.

— **Для комунікації з Америкою.** Ліндберг і 25 американців їде кораблем до Европи, щоби вести переговори в справі постійної воздушної комунікації між Америкою і Европою. Характеристичне те, що „герой океану" Ліндберг таки волів корабель, ніж літак, їдучи радити над можливістю постійного мандрування літаком понад океаном.

— **Диктаторський розпорядок.** Еспанський уряд видав розпорядок, який заборонює в усіх приватних клюбах розмови на політичні теми. Чи є це добрий спосіб на втихомирення політичних пристрастей покаже найближча еспанська революція, що приходить програмово що два-три роки.

— **Наука і політика.** До Німеччини приїхав відомий знавець міжнародного права америк. професор Джемс Браун Скот, голова фонду Карнеґія. Він виголосив відчити у трьох німецьких університетах, але перед четвертим, у Гайдельберґі, мусів стриматись із дальшими: представники правничого виділу цього університету домагались від нього, щоби він відкликав свої тези щодо відповідальности Німеччини за вибух війни.

— **Ювилей українізації.** 16-го п. м. одеські робітники святкували двохлітні роковини памятного дня, від українізації „Комуніста" в Харкові.

— **Хемізація СРСР.** Від 15-го п. м. радить у Казані 5-ий „Менделеєвський зїзд". Головна проблема цього зїзду: хемізація СРСР. Її неможливо розвязати без допомоги Німеччини, що має хемічні фабрики.

— **Чи Горкий більшовик?** Читаємо в „Ізвєстіях": На зборах робкорів (робітничих кореспондентів) і починаючих письменників задала Горкому таке питання одна новичка-„робітниця пера": — Говорю Олексію Максимовичу, я щойно почала діями довідалась, що ви не більшовик. А чому? Горкий пояснив, що від 1903 до 1917 він ішов разом із більшовиками. У повагі цього року у [illegible] відкинулись сумніви. „Зворот у моїх поглядах наступив тоді, коли робітничо-селянська маса як один чоловік стала в обороні Ілліча після атентату на нього. Я зрозумів, що я помилявся і щиро признався в цьому перед Іллічем.

— **Край, про який не знаємо.** Естонські журналісти з гордістю згадують факт, що їхня преса — одна з найдавніших в Европі. Перший їхній денник вийшов 1766 р. п. з.: „Люгіке Опетус". До нині виходить там денник „Постімес" від 1857 р. У 1919 р. виходило в Естонії 72 періодичних органів, у 1923 р. — 143, у 1927 — 186, з чого 73 денників і 113 тижневиків і місячників. Додаймо для пояснення, що вся Естонія має 1 міл. 100.000 населення.

— **Переможниця океану.** Панна Ірґард, перша жінка, що перелетіла атлантійський океан, дістала в Америці почесний титул „Ґерль Лінді" себто жартливу назву „Дівчинка Ліндберґа" на знак, що вона є жіночим Ліндберґом. Врештою її схожість з Ліндберґом така велика, що вона подобає на його сестру. Вона має 29 літ, 10 літ летунської практики і більше щастя, ніж її попередниці: Рут Ельдер, що скупалась біля Азорійських островів, її суперничка Боль, що доїхала тільки до Нюфундлянду, її землячка Макей і німка княжна Левенштайн, що заплатили за свою сміливість смертю. Рішення міс Ірґард мало менш-більше ті самі мотиви, що в Ельдер Рут: її мама мала фінансові клопоти і тому добра донька зважилась на смертельну пробу, щоби заробити потрібну суму грошей.

— **Богатомовна столиця.** Спеціяльна комісія знавців, що проводила перепис населення в Кальхуті, ствердила, що в столиці Індії розмовляють 50 мовами. 513.000 осіб говорить найбільше поширеною мовою — бенгальською, 285.000 мовою „інді", 80.000 мовою „курді". Після них десятки інших мов, якими говорить кілька тисяч мешканців.

— **Концерт Франка на Сигнівці.** Нині в неділю 24-го п. м. відбудеться на Сигнівці в читальні „Просвіти" концерт у роковини смерти Франка, при співучасти хору ради. Купчинського.

— **Концерт Анди Остапчук у Чорткові.** Дня 1. липня п. р. відбудеться в Чорткові концерт опер. співачки Анди Остапчук. У програмі є й виступи „Чортківського Бояна". Концерт відбудеться в салі „Сокола". Початок: 8 год. веч.

Театри.

Міський великий театр:

24-го г. 3·30 попол. „Вірна жінка".
24-го г. 7·30 веч. „Відправа грецьких послів".
25-го г. 7·30 веч. „Далека царівна".

Міський „Театр Новин":

24-го г. 3·30 попол. „Наречена Боєра" Валі-Енгель-Бергера.
24-го г. 8. веч. „Доллі".
25-го г. 8. веч. „Доллі".

КІНА.

„Аполльо": „Той, кого ніхто не знає" і „Шулерка".
„Лев": „Дон Кіхот" з Патом і Паташоном.
„Палас": „Драма в готелі Бульвар".
„Фатаморгана": „Краса лісничанка".
„Байка": „Пат, Паташон і кит".

Дописи.

ЖУРАВНО. (Йдемо вперед на всіх ділянках життя). Є знаній, що й наша Журавенщина, яка була до війни твердинею москвофільства, в короткім часі „була як москвофільства, в короткім часі" [illegible] у нас лиш". Цвали в новий [illegible] що не напрям. Всюди там, де донедавна [illegible] була, повстають нові читальні „Просвіти", які дають вистави й концерти, на котрих часто з промовою виступає о. Григорій Мудрик, патріот і правдиво ідейний священик. Хоч він тутешній пароходить [illegible] сільського [illegible] свій час з одного і свята вони такі стільки часу в неділі і свята, щоб перед вільна мали дозвіл або й пішки піти на концерт або загальні збори читальні з рефератом. Тому то на загальних не бажають всіх цибулю його голосно

філії „Просвіти" в Журавні на загальних зборах Філії, які відбулися 6. червня ц. р. Є повна надія, що під його енергійним проводом піде освітня праця в Журавенщині вперед. — Крім того до Журавна приїздив уже двічі (16. 5. і 6. 6.) сен. д-р К. Троян і відбув наради УНДО при великій скількости народу з округа. Ті наради мають велике освідомляюче значіння, бо нарід масово горнеться на збори свого сенатора, щоб послухати його красних та щирих промов і порад. Сен. д-р Троян заповів свій приїзд до ріжних сіл Журавенщини. Його поїздки принесуть великий хосен і в освітній ділянці, на яку він у своїх промовах звертає велику увагу. — Підчас наших Зелених Свят відбулися вибори до міської ради в Журавні, до якої на підставі угоди, заключеної між українцями, жидами й „русскими", увійшло 10 українців, 6 „русских", 15 поляків, 17 жидів. Москвофіли тим разом вибрали мирну дорогу і порозумілися з українцями, щодо розділу мандатів. Є надія, що вся наша праця піде тепер мирним шляхом, бо наші „русскі", які дотепер на кожнім кроці робили кривду, прийшли, здається до переконання, що вже час усе те залишити. Врештою населення вже настільки прозріло, що пізналося на них і не хоче більше бути їх сліпим знаряддям. Це зрозуміли й деякі „русскі" верховоди самі після останніх виборів до сойму й сенату, при яких нарід Журавенщини дуже добре держався, краще як в сусідніх, свідоміших повітах. Здається, що й наука Митрополичої Консисторії не пішла на марне... Є повна надія, що такі прикрі інциденти, які мали місце в церкві в Журавні підчас свята „Просвіти" або на віччу о. прал. Кунницького, більше не повторяться і будуть належати вже в короткім часі до сумної памяти історії Журавна. Одного Журавенчани побажали б, а саме, щоб до Журавна прийшов щирий українець-адвокат, якого відсутність усі ми дуже відчуваємо, а який тут стояв би знаменито матеріяльно і морально, якби тільки схотів для народу і з народом працювати.

Журавенець

СТАНИСЛАВІВ. (Повітова анкета жінок). Дня 17-го червня ц. р. відбулася в салі українського „Сокола" повітова анкета жінок у справі організації сільського жіноцтва повіту. Анкету уладила філія Т-ва „Просвіта". На анкету прибули запрошені: сенаторка О. Кисілевська, пос. Мілена Рудницька і д-р Юліян Гриняк зі Львова. Метою анкети було: основне висвітлення ваги й конечности організування сільського жіноцтва до освітньої праці, зібрання відомостей про стан, працю та домагання жіночих секцій при читальнях „Просвіти" станиславівської округи, а з другого боку намічення програми праці й метод та засобів, з якими належить підходити до освітньої праці й організації сільського жіноцтва. Участь в анкеті взяло 214 жінок. Анкету відкрила п-ні Стефанія Барановська, голова жіночої секції Філії Т-ва „Просвіта" і виголосила короткий реферат, в якому описувала потребу й вагу організації сільського жіноцтва. З черги забрала голос сен. О. Кисілевська. Прелєгентка намагалася начеркнути програму праці сільського жіночого гуртка і подала цілу низку практичних вказівок, як взятись за працю, яким шляхом її вести, як поборювати трудноші й перепони. На жаль, в дискусії над рефератами забрали голос тільки 2 особи (селянка з Павелча і селянка з Хриплина) і тому анкета не дала того цінного матеріялу, випливаючого з актуального досвіду, яким могла б покористуватись філія „Просвіти" у своїй праці. Під кінець анкети промовляли: д-р Гриняк у справі пропаганди ідеї ощадности і пос. Мілена Рудницька, яка коротко начеркнувши завдання Українського Посольського Клюбу та здавши звіт з дотеперішньої його діяльности, довше зупинилася над справою української гімназії в Станиславові. Коротка, але гарно обдумана й синтетична промова пос. Рудницької викликала горячий оплеск і здобула їй щиру симпатію всіх учасників.

М. К.

ЗНЕСІННЯ К. ЛЬВОВА. (Спростування Т-ва „Луг"). Щодо закидів, ставлених у дописі „Діла" Т-ву „Луг" у Знесінні, дозволю собі подати отсе спростування: 1) Неправдою є, що Рада Т-ва „Луг" у Знесінні свідомо зарядила фестин на той день, коли читальня „Просвіти" влаштувала Шевченківський концерт, себто 20. 5. ц. р. Зате правдою є, що дня 1-го травня 1928 р. Рада Т-ва „Луг" у Знесінні на своїх сходинах рішила влаштувати дня 18. 5. ц. р. луговий фестин. Це був час, коли виділ читальні „Просвіти" не був ще правдоподібно уконституований, бо день передтим, тобто 29. 4. ц. р., відбулися загальні збори читальні. Коли Рада Т-ва „Луг" довідалася, що дня 18. 5. ц. р. місцевий кружок „Рідної Школи" силами своєї захоронки влаштовує Шевченківський концерт, тоді перенесла речинець фестину на 20. 5. ц. р. Про Шевченківський концерт читальні поодинокі члени Ради Т-ва „Луг" довідалися щойно на концерті кружка „Рідної Школи" коли до фестину були вже пороблені всякі приготування. Позатим треба зазначити, що 20. 5. фестин „Луга" не відбувся з причини непевної погоди. 2) Неправдою є, начебто на Шевченківськім концерті в читальні „Просвіти" у Знесінні дня 20. 5. ц. р. не було членів Т-ва „Луг". Бо богато членів нашого Т-ва на цьому концерті було присутніх. 3) Можливо, що вороги українства, дивлячись на афіші двох українських товариств, шаліли зі злости, тому, що українські товариства в Знесінні працюють і розвиваються, але не можливо, аби афіші читальні зривав хтобудь із луговиків. Бо правдою є, що позривані були афіші і читальні і Лугу, а тим, що чит. „Просвіти" не наліпила нових афішів, а „Луг" це зробив. Українські афіші на Знесінні є постійно зривані ворогами українства, але уважати, що Т-во „Луг" у Знесінні є зривачем українських афішів, є просто смішно. — **Василь Жовнір**, писар Т-ва „Луг" у Знесінні.

ВІДОЗВИ Й КОМУНІКАТИ.

До інвалідів світової війни!

Інваліди колишньої австрійської та російської (царської) армії, які не побирають державної ренти, а які досі не зареєструвалися в нашому товаристві, нехай зроблять це негайно, бо в найближчому часі закінчуємо реєстрацію, щоби всі матеріяли передати Українській Парляментарній Репрезентації. Хто спізниться, буде сам собі винен!

Зголошуватися треба листовно. Посилайте листи звичайні, а не поручені (заказні); адресуйте по українськи (тільки назва Львова має бути польська поруч української). Військових та інвалідських документів нам не посилайте.

В зголошенні треба подати докладно й виразно: 1) імя і прізвище, 2) рік уродження, 3) імя батька, 4) місце замешкання (почта, повіт), 5) коли став інвалідом, 6) рід каліцтва, 7) який відсоток утрати працездатности мав перед революцією, 8) чи побирав австрійську (російську) ренту, 9) чи зареєстрований в П.К.У., 10) коли не зареєстрований, то з якої причини, 11) чому не одержує ренти.

Відповідати кожному інвалідові зокрема не можемо. Коли появиться розпорядження про реєстрацію інвалідів, то оголосимо в усіх українських часописах.

Українське Краєве Т-во Опіки над Інвалідами
у Львові, вул. Руська ч. 3/II.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Отець Антоній Яців, містодекан угнівського деканату і парох Махнова та Корнів заснув сном праведних дня 12. червня ц. р. З Покійним зійшла у могилу тиха, благородна душа, сильно привязана до рідної землі та щиро перелята усіми ясними і темними сторінками нашого народнього життя. У Покійнім стратив український нарід, а зокрема його парохіяни ревного душпастиря, численна родина люблячого батька, запобігливого та вирозумілого опікуна, твердого і характерного оборонця у жахливих відносинах сучасного життя. Вічна Память неструдженому душпастиреві і вдячному синові рідної землі. 2545 1—1

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр дир. Панаса Карабіневича.
Турка дня 25/VI Циганка Аза —
26/VI Вихрест —
27/VI Гейша —
28/VI Маруся Богуславка —
30/VI Міреле Ефрос. — До хору Театру прийму добрих сопранів і тенорів. 1—3

Виділ Тов. „Медична Громада" взиває Товаришів, що бажають в р. 1928/29 записатися на лікарський виділ львівськ. університету, щоби до кінця червня зголосилися на адресу: Кушнір Роман, Львів, Замкова 1/II. Опі дані: 1) імя і назвище, 2) де, коли і з яким поступом зложив іспит зрілости, 3) чи служив при війську. — Виділ. 2500 2—2

Ігуменат Монастиря СС. Василіянок в Яворові оголошує отсим конкурс на дві посади учителів при учительській семинарії: а) посаду учителя мови української і німецької і б) посаду учителя фізики і геольогічних наук. Платня після умови. — Ігуменат. 2527 2—2

Реколекції для учительок і жінок священиків. В монастирі СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького ч. 95 відбудуться реколекції для учительок і жінок священиків від дня 3. липня вечером до 7. липня рано 1928 р. Зголошення проситься надсилати до Ігуменату СС. Василіянок, Львів, вул. Потоцького ч. 95. Оплата виносити буде 4 зл. денно. 2520 3—3

Вписи до всіх кляс 7. клясової всенародньої дівочої школи ім. Шевченка у Львові (вул. Мохнацького ч. 12) починаються дня 20 червня ц. р. Відбуваються що дня від 8—1 години рано і від 3—5-ої пополудні в канцелярії школи. Нові учениці мусять предложити метрику уродження, останнє шкільне свідоцтво і посвідку щіплення віспи. З огляду на те, що паралельних кляс в сім році не творимо, радимо зголошувати дитину завчасу до впису, бо відтак може не буде місця. Наша школа — одинока українська більшеклясова дівоча школа У. П. Т. на дільницю Стрийську, Галицьку, Личаківську і Середмістя, тому обовязком кождого свідомого Українця, кожної матери Українки є: тільки до неї вписати свою доню.

Бідні, а пильні учениці можуть бути звільнені від шкільної оплати частинно або й зовсім. — Від Управи Школи. 2488 3—4

Вписи до школи вправ при III. Державній Семинарії у Львові відбудуться в днях 28, 29 і 30. червня 1928 р. від год. 9—12 і 4—6 в старім поміщенні школи в духовній семинарії від вул. Сикстуської. Від вересня дістає школа пре гарне поміщення в середмісті Львова при вул. Кадецькій, ч. 6, біля Ревізи, а що наука є безплатна і ведена дуже добрими вчительськими силами, має дирекція школи надію, що родичі середмістя і шестої дільниці громадно впишуть свої діти до цеї школи. Число дітий в клясах є обмежене до 25 найбільше, тому належить з вписами спішити. — о. Юліян Дзерович, директор Учительської Семинарії. 2518 2—3

З приватних мужеських учительських семинарійних курсів „Рідної Школи" у Львові. В звязку з перенесенням від 1. вересня ц. р. семинарійних курсів до власної домівки при вул. С. Хшановської ч. 9/II. продовжується речинець вписів на семинарійні курси I—IV до дня 1. липня. Вступні іспити можна здавати від дня 28. червня до дня 2. липня в дотеперішнім будинку при вул. Крупярській ч. 15. — Рівнож приймається вписи на однорічний Кооперативний Курс при учительських семинарійних курсах. — Антін Крушельницький, управитель 2519 3—3

Бувший генерал армії Денікіна, нині уніятський священик В. Ліснобродський, виголосить чотири відчити, що викликали в Варшаві велике зацікавлення. Теми відчитів: 1) Хресна дорога від шинелі гусарина до ряси священика. 2) Жінка християнка, мати і патріотка. 3) Распутін і — його роля в упадку Росії. 4) Унія, католицтво і православіє. — Відчити проголошені будуть в російській мові на днях 24, 25, 26. і 27. ц. м. о год. 8. вечером. Два перші в салі Лисенка — два послідні в салі Народного Дому. Ціна білетів вступу від 50 гр. до 3 зол. — Дохід призначений на будову каплички в Миколаєві на Волинщині. 1-1

Українська Господарська Академія в Чехословацькій Республиці відкрила впис студентів на перший курс 1928/29 академічного року на факультети: Агрономічно-Лісовий, відділи Агрономічний та Лісовий, Інженерний, відділи Гідротехнічний та Хеміко-Технольогічний, Економічно-Кооперативний, відділи Економічний, Кооперативний та Статистичний. В студенти Академії приймається осіб, що мають закінчену середню освіту. Курс навчання чотирохрічний по програмі високих технічних шкіл. Навчання і складання іспитів — безплатне. Особи, що закінчать Академію, одержують титул інжинїра відповідного фаху. Прохання про впис, разом з документами подаються на імя Ректора Академії на адресу канцелярії Академії. Канцелярія Академії висилає програми і проспекти бажаючим безплатно. Адреса: Ceskoslovensko, Podebrady, Ukrajinská hospodárská akademie. 2537 1—2

На Рідну Школу зложили Вп. Роман і Степанія Метики 25 зол. замість вінця на гріб бл. п. Мирона Кимаковича, адвоката в Раві Руській. — Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 2539 1—1

Вписи до муж. доповняючої фахової Школи Р. Ш. ім. Грінченка у Львові з повними правами публичних шкіл відбудуться в днях 29. червня і 1. липня ц. р. від 10—12 год. передполуднем, і в днях 30. червня і 2. липня ц. р. від 5—7 год. вечером в льокали школи вул. Городецька ч. 95. Приймається до всіх кляс термінаторів слюсарського, столярського і шевського фаху. Вистава рисунків учеників доповняючої фахової школи ім. Грінченка у Львові отворена в днях 29. червня і 1. липня ц. р. від год. 10—12 перед полуднем, а 30. червня і 2. липня ц. р. від год. 5—7 вечером. — Управа Школи. 2540 1—2

Старшина бурсового кружка „Рідної Школи" оголошує конкурс на приняття питомців до бурси ім. кард. Сембратовича у Львові, вул. Хшановської ч. 9 на рік 1928/29 на тих самих умовах, що в цьому році. Подрібно оголошено в бох українських гімназіях і в Управі бурси. Подання вносити до Управи бурси до дня 15. липня 1928 р. — Старшина Кружка. 2542 1—1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.